

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717205243
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2717205243.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej splnomocnenkyňou: Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53255739, proti žalovanému: I. K., nar. XX. I. XXXX, trvalo bytom T. s. č. XXX, o zaplatenie 1.863,04 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 15. októbra 2019 č. k. 5Csp/214/2017-219, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Žalovaný má proti žalobkyňi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol; II. žalovanému priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 34, § 39, § 40 ods. 1 až 3, § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1 a 2, § 525 ods. 1a 2 O.z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov); § 272 ods. 1a 2, § 273 ods. 1 až 3, § 497 Obch. z. (zákona č. 513/1991 Z. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov); § 2 písm. a/ a b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere; § 92 ods. 8 ZoB (zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov); § 150 ods. 1 a 2 a § 151 ods. 1 a 2 CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov). Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súde 13.11.2017 domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 1.863,04 eur a úrok z omeškania 8 % ročne zo sumy 1.618 eur od 24.6.2017 do zaplatenia a trovy konania. Žalobu odôvodnila tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 22.7.2017 (poznámka odvolacieho súdu - správne z 23.6.2017), uzavretej medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. (ďalej len „pôvodný veriteľ“) a žalobkyňou bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na žalobkyňu. Pôvodný veriteľ a žalovaný uzatvorili dňa 26.7.2005 (poznámka odvolacieho súdu - správne z 22.7.2010) Zmluvu č. 250295294 (Zmluvu o povolenom prečerpaní), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“), a na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky s dohodnutými podmienkami čerpania a splácania upravenými v zmluve a všeobecných zmluvných podmienkach, žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy. Pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 1.863,04 eur, ktorá pozostávala z istiny 1.618 eur, z úroku 97,67 eur a z úroku z omeškania 147,37 eur. V doplnení žaloby uviedla, že jej právny predchodca dodržal všetky podmienky stanovené § 92 ods. 8 ZoB v súvislosti s postúpením pohľadávky, žalovaný bol v omeškaní so splnením časti svojho peňažného záväzku

voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobkyne opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok a to oznámením o zastavení povoleného prečerpania z 22.3.2010, výzvou označenou ako výpoveď zmluvy zo 17.9.2015 a výzvou z 22.3.2017. Za kvalifikovanú výzvu právneho predchodcu žalobkyne možno považovať nielen výzvu zo 17.9.2015, ale aj výzvu z 22.3.2017. Žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve banky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a preto nedošlo k porušeniu § 92 ods. 8 ZoB. Žalovaný nerozporoval, že by mu výzva na úhradu z 15.4.2009 nebola doručená, jedná sa v zmysle § 151 ods. 1 CSP o nesporné skutkové tvrdenie. Žalobkyňa preukázala aktívnu legitimitáciu v spore oznámením postupcu o postúpení pohľadávky. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitimitáciou žalobkyne ako postupníka pohľadávky. Aj prípadné porušenie povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB nezakladá občianskoprávnú povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovaným, ale administratívnu povinnosť postihnuteľnú NBS podľa § 50 ods. 1 ZoB. Doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 ZoB nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, preto ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 O.z. Vo VOP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienujú počtom dní omeškania, prípadne zaslaním výzvy.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vyvodil ten právny záver, že žaloba nebola podaná zo strany žalobkyne dôvodne. Predmetom konania bola suma vyplývajúca z postúpenej pohľadávky banky. V spore nebolo sporné, že pohľadávka voči žalovanému vznikla zo zmluvy o povolenom prečerpaní. Predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou. V spore bolo sporné, či žalobkyňa svedčí aktívna vecná legitimitácia. Žalobkyňa sa v spore od žalovaného domáhala splnenia záväzku titulom zmluvy o úvere tvrdiac, že sa stala na základe zmluvy o postúpení pohľadávky novým veriteľom žalovaného. Za rozhodné pri vyriešení otázky, či sa v zmysle § 524 O.z. stala žalobkyňa veriteľom žalovaného, súd považoval skutočnosť, či postupca - banka, ktorému zákon o bankách v § 92 ods. 8 ZoB ukladá pred postúpením svojej pohľadávky povinnosť, si túto svoju povinnosť aj splnil. Zákon v ustanovení § 92 ods. 8 ZoB uložil postupcovi - banke pred postúpením pohľadávky vzniknutej z jeho bankovej činnosti povinnosť urobiť jednostranný právny úkon voči dlžníkovi pri jeho omeškaní. V zmysle tohto ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ust. § 525 ods. 1 O.z. Žalobkyňa dôkaz o tejto právnej skutočnosti súdu nepredložila a tým túto právnu skutočnosť nepreukázala. V tomto spore nie je podstatné, že žalovaný nenamietal aktívnu legitimitáciu žalobkyne, nakoľko sa jedná o spor zo spotrebiteľskej zmluvy a súd je povinný aktívnu legitimitáciu skúmať aj keď to žalovaný nenamietol.

Ak je pre platnosť postúpenia v danom prípade potrebné splniť určité podmienky, konkrétne uvedené v § 92 ods. 8 ZoB, je postupca v sporovom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný tvrdiť a preukázať predpoklady svojej aktívnej legitimitácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávky je zrejmé, že žalovaný sa dostal do omeškania s platením peňažného dlhu podľa § 517 ods. 2 O.z., a tiež z výpisu z účtu žalovaného je zrejmé, že žalovaný neplnil splátky dohodnuté v zmluve o úvere riadne a včas, a na jeho strane došlo k omeškaniam s platením peňažného dlhu. Banka bola v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po zaslaní, resp. doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v ZoB alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade s VOP. Podmienky vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru sú stanovené vo VOP pôvodného veriteľa ako prípady porušenia zmluvy, kedy banka je oprávnená ak klient nespĺnil alebo porušil povinnosti dohodnuté v zmluve o úvere alebo vo VOP. Pokiaľ banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobkyňi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 ZoB, keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver, keďže nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti z dôvodu nedoručenia výzvy na úhradu nesplácaných splátok, a preto banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Oznámenie o zastavení Povoleného prečerpania z 22.3.2010 (č.l. 214) v súvislosti s pohľadávkou uplatnenou v žalobe nie je takýmto zákonom požadovaným oznámením, nakoľko toto je datované dňom 22.3.2010, t. j. pred dátumom kedy vôbec zmluvný vzťah medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným vznikol (22.7.2010). Navyše v tomto oznámení žalovaný taktiež nie je vyzvaný na úhradu dlžných splátok zo zmluvy o povolenom prečerpaní z 22.7.2010. V uvedenom oznámení

je navyiac uvedené, že ak k dôjde zo strany žalovaného k odstráneniu skutočnosti, ktorá mala za následok zastavenie povoleného prečerpania, po splnení stanovených podmienok môže byť povolené prečerpanie opätovne poskytnuté. Taktiež žiadna iná listina založená do spisu zo strany žalobkyne nie je dôkazom, že Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka vyzvala žalovaného na úhradu dlžných splátok úveru pred tým, ako došlo ku zosplatneniu, vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky. Takéto správanie - opomenutie banky potom tiež nespĺňa požiadavku „prístupu s odbornou starostlivosťou“, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu ZoB, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

V danom spore zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že žalobkyňa nepreukázala, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanému postúpená, boli tieto podmienky postúpenia splnené. Súd mal v spore listinnými dôkazmi preukázané, že pôvodný veriteľ - banka si nespĺnil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB, a to písomne vyzvať žalovaného k úhrade dlhu a bez tohto postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok z 23.6.2017 na žalobkyňu pohľadávku voči žalovanému zo zmluvy o úvere. Možno síce považovať za preukázanú požiadavku 90-dňového omeškania žalovaného, ktorá vyplýva z výpisu z účtu žalovaného ako aj z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, nebolo však preukázané, že by bol žalovaný pred postúpením pohľadávky zo strany pôvodného veriteľa - banky písomne vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere a ani takáto výzva žalovanému nebola zo strany Slovenskej sporiteľne odoslaná. V spise sa nachádza až následná výzva terajšej žalobkyne na úhradu dlhu, a to až v čase po uzavretí zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorá výzva je však výzvou odlišnou ako je vyžadovaná v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. Splatnosť úveru vyhlásila Slovenská sporiteľňa, a.s. jednostranným úkonom smerujúcim k zosplatneniu úveru - výpoveďou zmluvy a oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo 17.9.2015 (č.l. 212), t. j. bez zaslania výzvy na úhradu dlžných splátok pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobkyňa tak nepreukázala, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobkyňu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, ani to, že postúpenie je platné a že žalobkyňa je oprávnená pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Zmluva o postúpení pohľadávok z 23.6.2017 je preto pre rozpor so zákonom neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 O.z.. Z listinných dôkazov nie je ani zrejmé, či bolo žalovanému oznámené postúpenie pohľadávky a teda nie je zrejmé, či sa postupovalo podľa § 526 O.z. (postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi). Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Žalobkyňa súdu nepredložila ani listinný dôkaz - oznámenie o postúpení pohľadávky vystavené pôvodným veriteľom.

Súd považoval za irelevantné ustanovenie VOP, na základe ktorého žalovaný mal súhlasiť s oprávnením banky kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, pretože takýto súhlas nebol vyjadrený riadnym podpisom žalovaného, ale sa nachádzal len v rámci formulárového tlačiva podmienok k zmluve, žalobkyňa ani nepreukázala, že by bol žalovaný vôbec s VOP oboznámený. Vzhľadom na uvedené uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala, že sa platne a účinne stala veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázala svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto súd prvej inštancie žalobu žalobkyne v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne tak, že žalovanému podľa pomeru jeho úspechu vo veci priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko mal v konaní plný úspech.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalobkyňa, s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe resp. jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Bola názoru, že v konaní bolo celkom nesporne preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB ukladá a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. Tiež bolo preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaný bol v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi najneskôr od 2.12.2015, kedy naposledy titulom úveru uhradil postupcovi plnenie, pričom k postúpeniu pohľadávky

došlo až dňa 23.6.2017). Žalovaný bol tak v omeškaní celkom 784 dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to okrem iných výziev aj 1) Výzvou zo dňa 17.9.2015 (označená ako Výpoveď zmluvy), 2) Výzvou zo dňa 22.3.2017.

Žalobkyňa je názoru, že výpoveďou zmluvy došlo k platnému zosplatneniu pohľadávky žalobkyne, pričom samotná výzva je spôsobilou výzvou podľa § 92 ods. 8 ZoB. Nestotožnila sa s právnym názorom súdu, podľa ktorého v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB je na splnenie predpokladov podľa tohto ustanovenia potrebné, aby bol dlžník v omeškaní so splnením postupovaného peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom táto lehota začína plynúť až po doručení písomnej výzvy banky. Takýto výklad z dikcie ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva. Ust. § 92 ods. 8 ZoB totiž pojednáva len o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, t. j. výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením poskytnúť dlžníkovi lehotu na dobrovoľné plnenie po dobu 90 dní od doručenia výzvy, bolo by to v ustanovení § 92 ods. 8 ZoB výslovne a jednoznačne uvedené. Keďže v súdenom prípade si zmluvné strany navyše dojednali plnenie v splátkach, dlžník sa ocitol v omeškaní ihneď po tom, čo nezaplatil splátku v dohodnutej dobe splatnosti (§ 517 ods. 1 O.z.). Potreba osobitného upozornenia na plnenie tejto splátky preto ani nie je potrebná a postupca by si mohol vymáhať nárok na zaplatenie takto omeškanej splátky súdnou cestou aj bez osobitného upozornenia pre dlžníka o tom, že nezaplatil splátku v lehote splatnosti. Argumentácia súdu je preto absurdná a v rozpore so základnými súkromnoprávnymi princípmi, keďže dlžník sa dostáva do omeškania okamihom nezaplatenia splátky v deň splatnosti (nakoľko splatnosť jednotlivých splátok si dojednali samotné zmluvné strany), nie až po výzve banky. V konaní bolo predloženými listinnými dôkazmi nesporne preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB a porušeniu bankového tajomstva. Žalobkyňa v konaní tvrdila a tvrdí, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok úveru, pričom doručenie tejto výzvy žalovaný 1/ v konaní žiadnym spôsobom nepoprel. Keďže tieto skutkové tvrdenia neboli protistranou popreté, v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP ich bolo podľa názoru žalobkyne potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo v konaní potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením (ktoré nie je potrebné preukázať ďalšími listinnými, prípadne inými dôkazmi), že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol pred postúpením pohľadávky postupcom opakovane vyzvaný k úhrade svojho peňažného záväzku. Žalovaný bol v konaní absolútne pasívnym a žiadnym kvalifikovaným spôsobom nepoprel doručenie výziev zo strany postupcu. Na základe uvedeného žalobkyňa zastáva názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo nielen predloženými listinnými dôkazmi, ale aj vykonanými skutkovými tvrdeniami preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB.

Rovnako žalobkyňa považuje za nesporné, že žalovanému bolo postupcom doručené oznámenie o postúpení pohľadávky na žalobkyňu. Citovala z uznesení Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/124/2018 zo 4.12.2018 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/64/2018 z 27.3.2019, tiež čl. 19 bod 19.16. VOP „Klient súhlasí s tým, že Banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek svoje Pohľadávky voči Klientovi, a to bez ohľadu na to, či sú budúce, súčasné, splatné, nesplatné, premlčané alebo nepremľčané, ako aj previesť na tretiu osobu akékoľvek svoje záväzky voči Klientovi. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči Banke alebo previesť svoje záväzky voči nej len s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky; predchádzajúci písomný súhlas Banky nie je potrebný, pokiaľ sa zriaďuje záložné právo k pohládkam Klienta ako záložcu voči Banke v prospech Banky ako záložného veriteľa.“ a ust. § 524 ods. 1 O.z. Poukázala na to, že čl. 19 bod 19.16. VOP bol Krajskými súdmi Slovenskej republiky opakovane preskúmaný, pričom Krajské súdy Slovenskej republiky nedospeli k záveru, že takéto dojednanie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ale práve naopak - dospeli k záveru, že takéto dojednanie zmluvných strán je možné a v súlade so zákonom. Na podporu svojich tvrdení poukázala na Uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 25.9.2018, č. k. 21CoE/62/2017-56 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/76/2016 zo 7.12.2016, z ktorých citovala a na Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 21CoE/62/2017 z 25.9.2018, Uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/145/2015 z 5.10.2016, sp. zn. 10Co/57/2017 z 8.2.2018, sp.

zn. 11Co/206/2015 z 5.10.2016, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/11/2015 z 25.8.2016, uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/147/2017 z 10.1.2018 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/57/2017 z 8.2.2018. Vzhľadom na uvedené zastáva názor, že jej vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy, spolu s príslušným úrokom z omeškania.

Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie žalobkyne, túto preukázala predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB žalobkyňa v konaní preukázala prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, platobnou históriou úveru, ako aj výzvami zo strany postupcu, pričom žalovaný doručenie výziev v konaní nepoprel.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny a potvrdiť ho.

Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasíť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí učiniť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

5. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, podľa ktorého žalobkyňa nie je v konaní aktívne vecne legitimovaná z dôvodu nedodržania podmienok v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, pre ktoré súd prvej inštancie považoval zmluvu o postúpení pohľadávok za absolútne neplatnú.

Podľa § 92 ods. 8 veta prvá ZoB v znení účinnom do 31.12.2016, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to i osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len postupník), aj bez súhlasu klienta.

Podľa § 92 ods. 8 veta prvá ZoB ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu (podľa poznámky 87ac - § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. (podľa poznámky 87ad - § 20 ods. 6 a 8 zákona č. 90/2016 Z.z.)

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje vzťahy súvisiace s podnikaním bánk na území Slovenskej republiky s cieľom bezpečného fungovania bankového systému (§ 1). V ustanovení § 2 ods. 1 tento zákon definuje banku ako právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky založenú ako akciovú spoločnosť, ktorá má bankové povolenie (je osobitnou úverovou inštitúciou). Ustanovenie § 92 ods. 8 tohto zákona preto obsahuje osobitnú úpravu postúpenia

pohľadávky, písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, avšak predmetom postúpenia môže byť peňažný záväzok klienta voči banke, s ktorým je nepretržite v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom sa tiež vyžaduje existencia písomnej výzvy na úhradu peňažného záväzku adresovaná klientovi.

Špeciálna úprava postúpenia pohľadávky vychádza z osobitného postavenia bánk, ktoré disponujú bankovým povolením. Keďže cieľom zákona je právna úprava pri zabezpečení fungovania celkového bankového systému, bolo žiadúce stanoviť pevné pravidlá pri postupovaní pohľadávok bánk na iné subjekty, ktoré nie sú bankami, aby nedošlo k obchádzaniu zákona o bankách (napr. s postúpením nespliatných pohľadávok bánk súvisí ich ďalšia správa, pritom poskytovanie úveru bánk a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou).

Ustanovením § 92 ods. 8 ZoB zákonodarca sledoval sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu (toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky, s výnimkou, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti peňažného záväzku presiahol jeden rok). Zákomom stanovené podmienky postúpenia, akými sú postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, aspoň 90-dňová lehota trvania omeškania, umožňujúce postúpiť bankovú pohľadávku, nepodporujú záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva. Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky, so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neumožňujú odklon od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Bolo by v rozpore s účelom ZoB a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý“ úver na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle ZoB pod dohľad Národnej banky Slovenska.

Ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“ sp. zn. 1Cdo 147/2017). Preto odvolacia námietka poukazujúca na možnosť odlišného dojednanie podmienok postúpenia pohľadávky banky nebola dôvodná. Odvolateľka poukazovala na čl. 19 bod 19.16 VOP, podľa ktorého klient súhlasí, že banka je oprávnená akékoľvek svoje pohľadávky voči klientovi postúpiť kedykoľvek na tretiu osobu. Pokiaľ ide o odvolateľkou nastolenú právnu otázku, či si banka so svojím klientom môžu dojednať vzájomné práva a povinnosti odchylné od ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB, odvolací súd je toho názoru, že uvedené ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB je svojou povahou vzhľadom na jeho obsah a sledovaný zámer zákonodarca kogentné, a preto sa od neho nemožno odchyliť ani na základe dohody zmluvných strán. Uvedené ustanovenie bolo prijaté za účelom určenia konkrétnych práv a povinností (odlišných od všeobecnej úpravy) pri postúpení pohľadávky bankou, a to za účelom ochrany dlžníka (napr. umožniť mu splniť dlh pred postúpením) s tým, že zákon uložil banke presné podmienky, za ktorých môže svoje pohľadávky platne postúpiť. Dojednanie o postúpení akýchkoľvek pohľadávok banky voči klientovi (teda odchylné od ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB) vo Všeobecných obchodných podmienkach, na ktoré sa žalobkyňa odvoláva, je preto pre rozpor so zákonom neplatné. Odvolací súd je názoru, že predmetné ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB je svojou povahou kategorickou kogentnou právnou normou, ktorá vylučuje, aby sa subjekty právneho vzťahu od nej odchyľili, a to ani obojstrannou dohodou. Banka a klient preto nemôžu túto kogentnú normu ani vylúčiť, ani obmedziť. Ak tak dohodou urobia, takéto dojednanie je v zmysle ustanovenia § 39 O.z. neplatné, nakoľko odporuje zákonu (porovnaj napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25Co/47/2019, sp. zn. 18Co/63/2019, sp. zn. 17Co/134/2019, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/331/2018, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/8/2019).

Súd prvej inštancie sa dôvodne zaoberal aplikáciou ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB na daný prípad, keďže spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky, iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013). Súd prvej inštancie preto správne konštatoval, že nepreukázanie zákonom stanovených predpokladov cesie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB, malo za následok nepreukázanie vecnej aktívnej legitimácie žalobkyne (postupníka). Podľa platného právneho poriadku nie je daná viazanosť už vydanými skoršími rozhodnutiami súdu prvej a druhej inštancie, pričom výkladom predmetného ustanovenia ZoB sa už zaoberal NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo 147/2017 s vyššie uvedeným záverom.

Postúpenie pohľadávky bánk právna úprava výslovne viaže na záväzky, s ktorými je klient banky v omeškaní, ktoré nastáva po splatnosti dlhu. Preto východiskovým predpokladom postúpenia je splatnosť pohľadávky banky voči klientovi. Banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku, s ktorou je klient v omeškaní (§ 92 ods. 8 ZoB), inak by boli postupované „živé“ úvery na nebankové subjekty, hoci poskytovanie a správa bankového úveru podliehajú osobitnej úprave ZoB.

Súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že žalobkyňa nepreukázala podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 ZoB, a to písomnú výzvu banky dlžníkovi, ktorá je prvoradým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu.

Žalobkyňa v odvolaní uviedla, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaný bol v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi najneskôr od 2.12.2015, kedy naposledy titulom úveru uhradil postupcovi plnenie, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo až dňa 23.6.2017), žalovaný bol tak v omeškaní celkom 784 dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to okrem iných výziev aj 1) Výzvou zo dňa 17.9.2015 (označená ako Výpoveď zmluvy), 2) Výzvou zo dňa 22.3.2017, žalobkyňa je názoru, že výpoveďou zmluvy došlo k platnému zosplatneniu pohľadávky žalobkyne, pričom samotná výzva je spôsobilou výzvou podľa § 92 ods. 8 ZoB.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že splatnosť úveru vyhlásila Slovenská sporiteľňa, a.s. jednostranným úkonom (listom zo 17.9.2015 zn. Výpoveď zmluvy, v spise na č. I. 62, 89 aj 212) smerujúcim k zosplatneniu úveru - výpoveďou zmluvy a oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, a to bez zaslania výzvy na úhradu dlžných splátok pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru s upozornením na možnosť uplatnenia tohto práva, teda nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Bez právneho účinku bola potom takáto výzva právnej predchodkyne žalobkyne, ktorú nemožno považovať za písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania a ktorou by bol dlžníkovi poskytnutý primeraný čas vykonať nápravu na zotrvanie vo vzťahu s bankou, s ktorou bola dojednaná finančná služba. Jej obsahom nebolo zaplatenie celej dlžnej pohľadávky, ktorá je predmetom daného sporu, navyše žalobkyňa sama uviedla, že 2.12.2015 prišlo zo strany žalovaného k žalobkyňou bližšie nešpecifikovanému plneniu.

Žalobkyňa síce v konaní predložila výzvu Slovenskej sporiteľne, a. s. zo dňa 22.3.2017 zn. Výzva (č. I. 90) adresovanú žalovanému, ktorou vyzvala žalovaného na úhradu splatnej a nezaplatennej pohľadávky ku dňu 21.3.2017 vo výške 1.841,35 eur s tým, že ak dlžnú sumu žalovaný neuhradí, je banka oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe, avšak odvolací súd uvádza, že táto sa týka č. účtu 5081030211 a zmluvy z 29.4.2015 (ktorá žalobkyňou nebola predložená ani označená ako dôkaz a vo vzťahu k nej neuviedla žiadne tvrdenia) a nie č. účtu 0250295294 a Zmluvy o Povolenom prečerpaní z 22.7.2010, predmetná pohľadávka však bola žalobkyňou uplatnená z titulu porušenia povinností žalovaným zo Zmluvy o Povolenom prečerpaní z 22.7.2010.

Navyše žalobkyňa nepredložila doručenkú, ani podací lístok/hárak k takejto výzve, tvrdila jej odoslanie, netvrdila jej (faktické) doručenie žalovanému, žalovaný potvrdil doručenie výzvy, avšak neuviedol dátum doručenia mu výzvy. Žalobkyňa vo vyjadrení z 29.5.2018 citovala čl. 2 ods. 2 zmluvy („Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami Zmluvy, ktorými sú VOP, Úverové podmienky, Sadzobník a Podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa Bankový produkt v zmysle Zmluvy poskytuje, súhlasí s nim a zaväzuje sa ich dodržiavať“) a bod 10.3 VOP („Pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručení v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo sa zásielka vráti ako nedoučená. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, Banka zasiela písomnosti v poštovom styku vo forme obvyčajnej listovej zásielky.“) s tým, že pôvodný veriteľ a žalovaný si časť obsahu zmluvy určili odkazom na VOP, skutočnosť, že žalovaný sa s VOP oboznámil, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať potvrdil svojim podpisom na zmluve, v zmysle bodu 10.3 VOP sa výzva z 22.3.2017 považuje za doručení a žalobkyňa má za to, že pôvodný veriteľ splnil všetky povinnosti, ktoré mu ukladá § 92 ods. 8 ZoB.

Odvolací súd uvádza, že v prípade akceptovania argumentácie žalobkyne (s ktorou sa však odvolací súd nestotožňuje) by nebola dodržaná lehota 90 kalendárnych dní, nakoľko ak by aj bola žalobkyňa odoslala obvyčajnou poštovou listovou zásielkou výzvu z 22.3.2017 v deň jej vystavenia (22.3.2017) - čo v spore nepreukázala, táto by sa v zmysle argumentácie žalobkyne považovala za doručení až tretí deň po jej odoslaní t. j. 25.3.2017 a ku dňu postúpenia pohľadávky (23.6.2017) by tak neuplynulo 90 dní. Argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa doručenia výzvy však nebolo možné akceptovať z dôvodov uvedených v bodoch 13.1. až 13.3. rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15.12.2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020: „13.1. Ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje režim doručovanie hmotnoprávných úkonov. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí

voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o takzvanú teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávnych úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon.

13.2. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávnych úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane do jeho dispozície sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávnych predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručenie listu či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010). Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností. Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa rozumie napríklad vhoďenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posilať aj elektronicky. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t. j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Pre čas dôjdenia prejavu vôle ďalej platí, že prejav vôle musí dôjsť adresátovi v čase, v ktorom sa podľa obvyklých okolností mohol s obsahom prejavu vôle oboznámiť; záleží teda na tom, kedy adresát mal a mohol predpokladať prijatie prejavu. Dôjdením prejavu vôle do dispozície sféry adresáta sa završuje proces účinného doručenia právneho úkonu a od tohto momentu je právny úkon pre konajúci subjekt záväzný a nemožno ho jednostranne odvolať.

13.3. V zmluvnej právnej praxi sa zvyknú v súvislosti s doručovaním právnych úkonov a iných listín v zmluvách používať dojednania upravujúce tzv. fikciu doručenia, podľa ktorej sa zásielka považuje za doručenie bez ohľadu na to, či doručenie (v zmysle faktického prevzatia zásielky) bolo reálne vykonané. V tomto smere možno rozlišovať dve situácie fikcie doručenia, a to: 1/ zásielka sa považuje za doručenie uplynutím vopred určených dní odo dňa jej odoslania, 2/ zásielka sa považuje za doručenie dňom jej vrátenia odosielajúcejmu subjektu z dôvodu neprevzatia adresátom. K prvému spôsobu dojednania fikcie doručenia zaujala súdna prax odmietavé stanovisko, podľa ktorého dohodou zmluvných strán nemožno platne dojsť k nevyvrátiteľnej domnienke ani fikcii, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručenie len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Podľa tohto názorového prúdu fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozície sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t. j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Pri zmene dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov - zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená (z dôvodu právnej istoty v právnych vzťahov možno odporučiť dojsť k notifikačnej povinnosti týkajúcej sa zmien v doručovaní výslovným spôsobom v zmluve). Je neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté. Konceptia Občianskeho zákonníka je postavená na dispozitívnosti väčšiny jeho ustanovení, pričom v mnohých prípadoch je ponechané na zmluvnej slobode účastníkov,

akým spôsobom pre svoje záväzkové vzťahy zákonnú úpravu modifikujú. V súlade s ustanovením § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka si totiž účastníci môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchylnou od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchylnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“ Žalobkyňa v predmetnom spore preukázala doručenie výzvy z 22.3.2017 (žalovaný potvrdil prevzatie výzvy), avšak nepreukázala dátum jej doručenia (žalovaný neuviedol dátum jej doručenia), teda nepreukázala, že banka písomne vyzvala žalovaného na splnenie jeho záväzku a žalovaný napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní, žalovaný nepotvrdil, že bol v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní.

Žalobkyňa teda nepreukázala, že jej pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobkyňu spôsobilá na postúpenie v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB. V dôsledku toho nemožno považovať za preukázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná, aj keby bolo žalovanému doručené oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky) a že žalobkyňa je oprávnená pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom.

S poukazom na vyššie uvedené, už vzhľadom na tvrdenia samotnej žalobkyne, nedošlo z jej strany k preukázaniu existencie kvalifikovanej písomnej výzvy podľa § 92 ods. 8 ZoB a preto nemohlo k tomu dôjsť ani na základe nesporných skutkových tvrdení (ako sa toho žalobkyňa dovoľavala v odvolaní).

V spore niesla žalobkyňa dôkazné bremeno preukázania naplnenia zákonom stanovených podmienok pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB, ktoré však neunesla a v dôsledku toho bola žaloba súdom prvej inštancie dôvodne zamietnutá pre nedostatok vecnej aktívnej legitimácie žalobkyne v konaní.

Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov konania, aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého vznikol žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, voči žalobkyňi v konaní neúspešnej. Náhrada trov konania bola preto žalovanému voči žalobkyňi priznaná v plnom rozsahu.

6. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP: (1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaný), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobkyňa), keď odvolací súd nevidel v predmetnom spore žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočné nepriznanie náhrady trov konania (§ 257 CSP).

7. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)